

suntem obligați să propunem soluții. Dacă știm însă un răspuns, cadavrul recuperat ne fuge; suntem nevoiți să facem cale-ntoarsă. Dacă știm, dar păstrăm tăcere, suntem amenințați să sărim în aer. Eul regesc al existenței noastre diurne, personajul nobil și puternic al cărui cuvânt, a cărui dorință e lege (poate porunci tuturora să stea sau să se ducă, să plece sau să rămână), e subjugat acum de o putere superioară insesizabilă și forțat să rătăcească oriunde poruncește acest spirit posesiv din afară, încolo și înapoi, înapoi și iar înapoi la furcile omului spînzurat. E obligat să o ia mereu de la capăt, să care iar și să poarte povara aceluia obiect neînsușit, acel incub al vieții destrămate.

Noaptea pare fără sfîrșit, ca și cum timpul s-ar fi oprit pentru a face loc ritmului veșnic al acestei stranii damnații sisifice. Cînd oare vom redeveni liberi? Cînd oare se va sfîrși noaptea aceasta purgatorială a purificării noastre? Cîte povești are pentru noi noaptea aceasta teribilă — povești seducătoare și atractive, rău prevestitoare și vrednice de milă, doldora de întîmplări uimitoare! Ele se derulează pe măsură ce spectrul cărat de noi în spinare vorbește întruna. Și după fiecare vine provocarea: „Găsește răspunsul la enigma pe care ți-o propune aici viața. Despică pericarpul ce ascunde sîmburele strălucitor.“

Vinovăția și inocența sunt rareori evidente. Ele sunt inaparente, intim întretesute una cu alta într-un desen de o miraculoasă complicație. De pildă, cine a fost de vină că părinții au murit de inimă rea văzîndu-și fata calomniată și răpită? Nu îndrăgostiții sau istețul lor sfătuitor, ci regele care a fost păcălit de prefăcătoria unui fals ascet! Era un rege foarte asemănător cu regele ce se spetea acum cu problema cadavrului, foarte asemănător cu acest cîrmuitor de oameni care acceptase fruct după fruct, fără să le cerceteze, de la un impostor în strai virtuos. Evidentă e numai aparența; dedesubt zace ascuns ceva, realul. Și oricine se oprește doar la aparență va fi prins în mrejele ei înainte de a-și da seama. Se va pomeni înghițit într-un infern de dușmani inexplicabili, hărțuit ca frunza-n vînt fără nici un rezultat. Și, asemenea unui cadavru, povara

omisiunii sale îi va sări în spinare, îi va striga la ureche și-și va bate joc de el cu un rîset spectral, ironizîndu-l că nu izbutise să discearnă realul cînd acesta îi stătea în față la lumina zilei.

Omul care, mulțumit cu înfățișarea sa, își ia libertatea să se considere drept și integru, un erou, un rege în scaunul judecății, se înșală, și propria-i nereușită se prezintă în fața lui într-un deghizament de ireproșabilitate, dar cu o exigență nefirească. Personajul aparent inofensiv (corespunzînd propriei sale bune păreri despre sine) îl duce într-o noapte care e exact contrariul zilei sale și acolo îi impune obligația — neregească și impură — de a căra cadavre ca un paria. Insul ales și regesc e pus să facă munca unui paria, nu doar o dată, bine și repede, așa încît să poată uita numai-decît umilînța, ci iarăși și iarăși — de atîtea ori, de fapt, de cîte ori păcătuisese, de cîte ori neglijase să cerceteze fructul oferit și aruncase sîmburele. Fructul trebuie să-i pară, la urma urmelor, groaznic și amar, la fel de amar ca o noapte infernală în contrast cu dulceața și grația unei zile regești.

Calvarul nu poate fi evitat. Vremea aparențelor exterioare a trecut. Problema regelui e să devină cu adevărat și pe de-a-ntregul el însuși. Nu i-ar fi de nici un folos să protesteze că tot talmeș-balmeșul nefiresc ce izvorăște din gura stîrvului nu are nimic de-a face cu el, deoarece acesta a stat deja și-a așteptat în fața lui de multe ori, în lumina plăcută a zilei din sala tronului, unde, în calitate de cîrmuitor omniscient al regatului său, el ținea judecată. Tot infernul și confuzia aceasta reprezintă confuzia regatului său, regatul propriei sale vieți — și sunt și ale noastre.

Nimic nu e departe de noi. Nimic nu poate fi tratat ca străin. Cînd punem distanță între noi înșine și altul ne înșelăm, și urmările vor fi ale noastre. Așa că du-te înapoi acum, du-te înapoi încă o dată; dă jos cadavrul trecutului din copacul-spînzurătoare la care tu însuși l-ai osîndit. Și pleacă urechea la glasul demonului persecutor: nici o altă voce nu se va adresa nopții tale, nici o altă voce nu te va învăța sau salva. Căci, oarecum, noi înșine suntem toți eroii, ticăloșii și eroinele din istoriile încîlcite pe care ni le